

INHOUDSOPGAVE HOOFDSTUK 2

HOOFDSTUK 2 – DUURZAME PAARDENHOUDERIJ OP HET PLATTELAND – ECONOMISCHE DRAAGKRACHT IN EEN KWALITATIEVE OMGEVING **18**

1. KADERING BINNEN HET EUROPEES, VLAAMS EN PROVINCIAAL BELEID	19
2. STEUNMAATREGEL 1: ONTWIKKELING VAN DE PAARDENHOUDERIJ ALS NIEUWE ECONOMISCHE DRAGER OP HET PLATTELAND	23
2.1. SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	23
2.2. PROBLEEMSTELLING	23
2.3. DOELSTELLING EN KWANTIFICERING	24
2.4. BEGUNSTIGDEN	25
2.5. PRAKTISCHE UITWERKING	25
2.6. STEUNHOEVEELHEID	27
2.7. CONTACTPERSONEN	27
3. STEUNMAATREGEL 2: DE VERHOGING VAN DE OMGEVINGSKWALITEIT VIA SENSIBILISERENDE EN INFORMATIEVE ACTIES	28
3.1. SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	28
3.2. PROBLEEMSTELLING	28
3.3. DOELSTELLING EN KWANTIFICERING	29
3.4. BEGUNSTIGDEN	29
3.5. PRAKTISCHE UITWERKING	29
3.6. STEUNHOEVEELHEID	30
3.7. CONTACTPERSONEN	30

HOOFDSTUK 2 – DUURZAME PAARDENHOUDERIJ OP HET PLATTELAND – ECONOMISCHE DRAAGKRACHT IN EEN KWALITATIEVE OMGEVING

De paardenhouderij valt niet weg te denken uit het Vlaamse platteland. De sector kan zeker en vast een mooie meerwaarde bieden aan deze omgeving, maar spijtig genoeg lukt dat niet altijd. Ook de overheid gelooft dat paarden de verdere ontwikkeling van het platteland duurzaam kunnen ondersteunen. Dit is niet altijd even gemakkelijk omdat hippische projecten vaak op een hoge financiële muur botsen of een negatief effect hebben op het uitzicht van het landschap. In 2010 werden daarom twee belangrijke steunmaatregelen in het leven geroepen die de paardenhouderij willen stimuleren en er zo voor trachten te zorgen dat het Vlaamse platteland verder duurzaam evolueert:

1. Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland
2. De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties rond paardenhouderij

Dit is zijn twee zeer belangrijke maatregelen aangezien er tot voordien weinig steunmogelijkheden bestonden die enkel en alleen gericht waren op de paardenhouderij. Daarenboven hebben de maatregelen betrekking op een erg breed scala aan activiteiten binnen de paardenwereld. Andere steunvormen spitsen zich vaak toe op enkele specifieke elementen zoals fokkerij, therapie, sport, ...

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) staat in voor de financiële aspecten van deze subsidies en koppelt de vooruitgang en andere belangrijke informatie terug naar Vlaanderen en Europa. De steun moet aangevraagd worden via de provincies. Het is niet continu mogelijk om kandidaturen in te dienen maar enkel wanneer de provincie een oproep lanceert om dit te doen.

BELANGRIJK: Voorlopig nog geen oproepen tot indiening van projecten

Deze subsidiemogelijkheid werd zeer recentelijk in het leven geroepen via een wijziging van het PDPOII (Meer info over PDPO II vindt u in het vervolg van dit hoofdstuk). Omdat de steunmaatregel via de provincies loopt, moet deze wijziging eerst ingepast worden in het provinciaal plattelandsbeleidplan van elke provincie alvorens er dossiers kunnen ingediend worden. Dit is momenteel nog niet overal het geval.

1. KADERING BINNEN HET EUROPEES, VLAAMS EN PROVINCIAAL BELEID

Zoals elke steunvorm bestaan ook deze subsidies niet om het enkele individuen gemakkelijker te maken. Ze dienen een breder maatschappelijk doel. Een kandidaat moet deze doelstelling goed kennen om de slaagkansen van zijn/haar dossier in te schatten en het al dan niet aan te passen in functie van de maatschappelijke waarde die de steunmaatregel nastreeft. Om de doelstelling te verduidelijken, dienen we de subsidies te kaderen binnen de verschillende beleidsniveaus die er een invloed op hebben.

a. Het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Landbouw is al meer dan 40 jaar één van de belangrijkste thema's binnen de Europese Unie. Het zogenaamde *Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid* (GLB) stuurt de Europese landbouw en behoort tot de bevoegdheden die worden gedeeld tussen de EU en de lidstaten. Dit beleid is erop gericht om

“redelijke prijzen voor de Europese consument en een billijke vergoeding voor de landbouwer te garanderen, met name dankzij de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en de naleving van een aantal principes, die al in 1958 tijdens de conferentie van Stresa werden vastgesteld: uniforme prijzen, financiële solidariteit en communautaire preferentie.”

(Europa, Gateway to the European Union – <http://europa.eu/pol/agr/>)

Een groot deel van het Europese budget gaat nog steeds naar dit beleidsdomein maar in de loop der jaren werd dit toch enigszins teruggeschoefd. De problemen waarmee de Europese landbouwer door de jaren heen geconfronteerd werd, zoals de voedseloverschotten in het begin van de jaren 90, zorgden er ook voor dat dit beleid vaak aangepast en gemoderniseerd werd. Denk maar aan de stimulering van biologische methoden en de oplegging van productiequota.

De hier besproken subsidieregelingen zijn ook een gevolg van een dergelijke evolutie. Volgens Europa staat de landbouw in dienst van de plattelandsgemeenschappen. Daarom beschouwt men niet meer enkel de productie van voedsel als een belangrijke taak van deze sector. Ook het voortbestaan van het platteland als een plek waar mensen leven, werken en ontspannen behoort tot de verantwoordelijkheden van de landbouw. Deze opvatting leidde tot het ontstaan van het Europese Plattelandsbeleid.

Meer informatie over het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid vindt u op:
<http://europa.eu/pol/agr/>

b. Europees Plattelandsbeleid

Bijna 60 procent van de Europese bevolking woont op het platteland. Bovendien bestaat bijna 90% van de Europese landoppervlakte uit plattelandsgebied. Daarom ontwikkelde Europa binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid een plattelandsontwikkelingsbeleid om het leven, werken en ontspannen op het platteland

bevorderen. Het ondersteunt allerlei initiatieven voor het platteland en helpt de landbouwers bij de herstructurering van hun bedrijven, het diversifiëren van hun activiteiten en de verbetering van hun producten.¹

Het Europees plattelandsbeleid moedigt bepaalde handelingen aan door er voorwaardelijke, vaak financiële, steun aan te verlenen. De Europese wetgeving met betrekking tot het Europees plattelandsontwikkelingsbeleid schept een menukaart aan steunmaatregelen. Elke lidstaat of regio kan hieruit een keuze maken en een invulling op maat uitwerken. Deze maatregelen zijn per thema gegroepeerd in 4 assen of doelstellingen:

- As 1: Verbetering van het concurrentievermogen van de land- en tuinbouwsector
- As 2: Verbetering van het milieu en het platteland door steunverlening voor landbeheer
- As 3: Leefkwaliteit op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie
- As 4: Leader – Lokale strategieën voor plattelandsontwikkeling uitvoeren in het kader van plaatselijke partnerschappen tussen overheid en bedrijven

c. Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)

De 21ste eeuw brengt voor het platteland zware economische, maatschappelijke en milieugerelateerde uitdagingen met zich mee. Daarom werd er een *Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling* (ELFPO) opgesteld voor de uitvoering van het plattelandsbeleid. Europa voorziet voor elke lidstaat een financiële bijdrage uit dit fonds. Voor Vlaanderen wordt vanuit het ELFPO een bedrag van ruim 250 miljoen euro ter beschikking gesteld voor de periode 2007-2013.

d. Vlaams Programmadoocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II)

De uitwerking van het Europese beleid heeft ertoe geleid dat er een programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO) werd opgemaakt voor Vlaanderen.

- Het eerste programma (PDPO I) liep gedurende de periode 2000-2006.
- Het tweede programma (PDPO II) is van start gegaan op 1 januari 2007 en loopt tot eind 2013.

Uit de lijst van steunmaatregelen die de Europese wetgeving voorlegt, heeft Vlaanderen elementen gekozen die het beste een meerwaarde kunnen leveren aan de Vlaamse landbouw en het Vlaamse platteland. Ook deze maatregelen zijn onderverdeeld volgens de assen die hierboven ter sprake kwamen:

- As 1: Verbetering van het concurrentievermogen van de land- en tuinbouwsector
- As 2: Verbetering van het milieu en het platteland door steunverlening voor landbeheer
- As 3: Leefkwaliteit op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie
- As 4: Leader – Lokale strategieën voor plattelandsontwikkeling uitvoeren in het kader van plaatselijke partnerschappen tussen overheid en bedrijven

¹ Het Europees plattelandsbeleid vindt zijn basis in de Europese wetgeving, met name:

- Raadsverordening (EG) nr. 1698/2005 (de "plattelandsverordening")
- Uitvoeringsverordening (EG) nr. 1974/2006

De maatregelen in PDPO II worden deels gefinancierd vanuit het Europese Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en deels met Vlaamse middelen. Bij As 3 en As 4 betalen de provincies ook een deel van de subsidies.

Surf voor meer informatie naar <http://v.vlaanderen.be> en klik vervolgens op volgende linken: Beleid > Plattelandsontwikkeling

e. *Steunmaatregelen Duurzame Paardenhouderij op het Platteland*

Nu komen we eindelijk terecht bij onze twee steunvormen. Beide vallen onder As 3 van het PDPO. Bij het opstellen van het PDPO werd ook een Vlaamse Strategie voor Plattelandsontwikkeling uitgewerkt. Daarin staan per as een aantal doelstellingen beschreven. De twee steunmaatregelen ter bevordering van duurzame paardenhouderij op het platteland kaderen beiden binnen onderstaande doelstellingen:

Doelstelling 12

Diversificatie van landbouwactiviteiten naar niet-agrarische activiteiten verhoogt de leefbaarheid van de landbouw en draagt bij tot een aantrekkelijk, kwaliteitsvol, en multifunctioneel platteland.

“Een aantal land- en tuinbouwbedrijven zien kansen om in te spelen op nieuwe uitdagingen en dit naast hun rol als voedselproducent. Deze bedrijven opteren er vaak voor om op een deel van hun bedrijf nevenactiviteiten te ontplooiën. Hoevetoerisme, hoeveverkoop, zorgboerderijen ed. dragen er toe bij dat het platteland nog aantrekkelijker wordt voor bewoners en bezoekers.”

(Strategie voor België, p 151 – <http://v.vlaanderen.be>)

Doelstelling 13

De instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed draagt bij tot de herwaardering van dit patrimonium, en genereert ook werkgelegenheid op het platteland.

“Het landelijk erfgoed (natuurlijk, onroerend, cultureel en agrarisch erfgoed) moet niet enkel kunnen worden bewaard, in stand gehouden of opgewaardeerd, maar vanuit dit verleden moet ook toekomstgericht kunnen gewerkt worden zoals bvb. rond hernieuwbare interesse voor vergeten groenten of medicinale toepassingen. Het landelijk erfgoed moet integraal en in de meest brede zin worden benaderd. Dit impliceert bijvoorbeeld dat inzake onroerend erfgoed landschappelijke, monumentale én archeologische aspecten in aanmerking worden genomen. Daarbij is de link met andere beleidsvelden cruciaal. Het patrimonium moet immers kunnen worden bewaard, in stand gehouden, opgewaardeerd of hersteld, maar moet evenzeer opnieuw een plaats krijgen in de maatschappij, in harmonie met een modern land(bouw)gebruik. Hiertoe zijn bijvoorbeeld ook plattelandstoerisme en educatie geschikte instrumenten.”

(Strategie voor België, p 152 – <http://v.vlaanderen.be>)

Doelstelling 14

Aandacht voor kwaliteitsvolle vestigingslocaties, ondernemerschap op het platteland en een ruimtelijk-economisch perspectief, conform de principes en doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, draagt bij tot de creatie van een gunstig economisch klimaat op het platteland.

“Het teruglopend aantal arbeidsplaatsen in de landbouw en aanverwante sectoren vraagt om nieuwe investeringen. De voorbije decennia is de terugloop in de landbouw immers vrij geruisloos opgevangen door andere activiteiten in plattelandsgebieden. Het platteland blijft kwetsbaar door een gebrek aan kwaliteitsvolle vestigingslocaties om een levende dynamiek in stand te houden.”

(Strategie voor België, p 152 – <http://lv.vlaanderen.be>)

Aan de provincies werd de taak gegeven om onder andere doelstellingen 13 en 14 door concrete projecten uit te werken. Iedere Vlaamse provincie gaat na wat de noden zijn op het eigen grondgebied en lanceert via een *call for tender* een oproep die kadert binnen de door hen gekozen prioriteiten. Daarom moeten projecten die beroep willen doen op de twee besproken steunmaatregelen ingediend worden bij de provincie. Dit kan niet op elk moment gebeuren. Enkel als een provincie een concrete oproep lanceert kan de steun worden aangevraagd.

2. STEUNMAATREGEL 1: ONTWIKKELING VAN DE PAARDENHOUDERIJ ALS NIEUWE ECONOMISCHE DRAGER OP HET PLATTELAND

De steunmaatregel *Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland* heeft betrekking op artikel 52 b) i) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Deze ondersteuning kadert, zoals hierboven beschreven, binnen de strategische doelstellingen 12, 13 en 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling en draagt de code 321-B.

2.1. SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Het Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling stelt dat onderstaande activiteiten in aanmerking komen voor de subsidie *Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland*.

“aanleggen van buitenpistes en oefenterreinen voor paarden bij voorkeur met mogelijkheden voor medegebruik door andere sporten en het bouwen van maneges, telkens met aandacht voor de landschappelijke integratie en de streekeigen inrichting. Ook de opmaak en uitvoering van paardenbedrijfsplannen voor buitenpistes, oefenterreinen en maneges behoort tot de mogelijkheden.”

“opzetten van vernieuwende structurele samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen (maneges, ...) en instellingen uit de sociale sector (instellingen met mentaal/meenvoudige gehandicapten,...) met als doel het therapeutisch effect van het werken met dieren, paardrijden toe te passen in paardenhouderijen waarvan de infrastructuur waar nodig wordt aangepast.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

2.2. PROBLEEMSTELLING

In het Vlaams PDPO schetst men de situatie die aanleiding gaf tot het ontstaan van de steunmaatregel:

“Er is een toename van de paardenhouderij, veelal in de vorm van het houden van het hobbydier, maar in toenemende mate ook in professionele zin, inclusief alle daarvan afgeleide vormen van bedrijvigheid, zoals maneges, africhtstallen, gespecialiseerde dierenartsenpraktijken, dekstations, pensionbedrijven etc. Deze activiteiten zijn steeds meer op sport en recreatie gericht en steeds minder op de landbouw. Het paard is een product geworden, met een andere consument, een consument die andere eisen stelt en kwaliteit vraagt. In toenemende mate ontwikkelt de burger hobbymatige activiteiten in het landelijk gebied, waaruit soms een

verloederd landschappelijk beeld voortkomt. Andere voorbeelden van minder gewaardeerde aspecten van de paardenhouderij zijn de dominante gebouwen, extra verkeer, ontbreken van landschapsinpassing van hekken/omheiningen; lawaai, stank en lichthinder; conflicten met andere recreatievormen.

Dit in tegenstelling met het feit dat de burger met zijn hobby net de kwaliteit van het landschap opzoekt en de paardenhouderij, grondgebonden, heel wat kansen biedt voor een kwaliteitsvolle landschappelijke ontwikkeling. De verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland verdient een verheldering van de positie van de paardenhouderij in het overheidsbeleid en heeft het engagement van de sector nodig.

Door de talrijke beperkingen in de landbouwsector, vooral inzake ruimte, en door het stilaan volgebouwd zijn van industrie- en ambachtelijke zones, wordt het voor veel organisatoren steeds moeilijker om nog gronden te vinden waarop zij jaarlijks, tweejaarlijks of driejaarlijks een tornooi kunnen organiseren. In sommige delen van Vlaanderen bestaan er mogelijkheden om uitsluitend in de nazomer op de graanvelden na de oogst een wedstrijd in te richten. En waar de landbouw hoofdzakelijk bestaat uit graslanden en akkers voor voedergewassen in functie van veeteelt, kan het beschikbaar stellen van dergelijke oppervlakten voor een ruitertornooi in het kader van rendabele bedrijfsvoering soms zelfs uitgesloten zijn.

De paardenhouderij biedt op het vlak van promotie en toerisme een belangrijke meerwaarde. Enerzijds is er het product zelf, met name het paard en de activiteiten die hier rechtstreeks mee verweven zijn. Deze activiteiten hebben een grote attractiewaarde en bieden op het vlak van toerisme mooie perspectieven.

Anderzijds gaat het bij toerisme in hoge mate over de beleving van een regio, over de authenticiteit van een streek en over haar identiteit. Dit geldt ook voor de inzet van het paard en alles wat hiermee verweven is als een element van streekidentiteit. Bij een grondgebonden paardenhouderij kan deze deel uitmaken van de streekeigen identiteit en er geen afbreuk aan doen.

Vlaanderen beschikt op het vlak van paardentoeerisme over tal van troeven. Zo zijn er heel wat stoeterijen waar Vlaamse toppaarden worden gekweekt, er zijn ook de Belgische trekpaarden die erkend zijn als levend cultuurpatrimonium, ...

Er wordt evenwel vastgesteld dat deze troeven vandaag nog onvoldoende worden uitgespeeld. Deze maatregel is een manier om de vastgestelde trend op een duurzame manier te begeleiden.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

2.3. DOELSTELLING EN KWANTIFICERING

“De verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland verdient een verheldering van de positie van de paardenhouderij in het overheidsbeleid en heeft het engagement van de sector nodig.

De paardenhouderij kan en moet een volwaardige plaats krijgen in het Vlaamse landschap en dit in harmonie met de andere actoren. Daarom beoogt deze maatregel de verdere ontwikkeling van de paardenhouderij als een nieuwe economische drager op het platteland de nodige kansen en stimulansen te geven.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

vzw Vlaams Paardenloket

2.4. BEGUNSTIGDEN

Voor deze steunmaatregel kunnen onderstaande actoren in aanmerkingen komen:

- Lokale besturen
- Publiekrechtelijke rechtspersonen
- Middenveldorganisaties
- Vzw's (verenigingen zonder winst)
- Sociaal-economische organisaties die gebruik maken van het paard om de levenskwaliteit van personen met een handicap te verbeteren
- Organisaties zonder winstoogmerk die werken met equidae (paardachtigen) als medium (hippotherapie en orthopedagogisch paardrijden)

2.5. PRAKTISCHE UITWERKING

Zoals hiervoor beschreven, verleende het PDPO aan de provincies de verantwoordelijkheid om doelstellingen 13 en 14 van de Vlaamse Strategie voor Plattelandsontwikkeling te realiseren. Dit moet gebeuren aan de hand van concrete projecten. Iedere Vlaamse provincie gaat na wat de noden zijn op het eigen grondgebied en lanceert via een *call for tender* een oproep die kadert binnen de door hen gekozen prioriteiten. Daarom moeten projecten die beroep willen doen op deze steunmaatregel ingediend worden bij de provincie. Dit kan niet op elk moment gebeuren. Enkel als een provincie een concrete oproep lanceert, kan de steun worden aangevraagd.

Het Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling beschrijft de procedure voor het verkrijgen van steun als volgt:

“Ter uitvoering van deze maatregel wordt gewerkt via oproepen tot indiening van projecten. Om in aanmerking te komen zullen de projecten beoordeeld worden op basis van kwalitatieve selectiecriteria. Ook dienen de projecten te kaderen binnen de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

De aanleg van buitenpistes of oefenterreinen voor paarden; het onderzoek naar medegebruik voor andere sporten; de bouw van maneges of de opmaak en uitvoering van paardenbedrijfsplannen, telkens met aandacht voor de landschappelijke integratie en de streekeigen inrichting.

De aanleg van oefenterreinen en buitenpistes voor paarden met een multifunctioneel karakter kan een oplossing bieden voor de toenemende vraag. Om de efficiëntie van het terrein te verhogen, is het opportuun om dergelijke terreinen ook te gebruiken voor andere recreatieve activiteiten (zoals menwedstrijden, veeprijskampen, veldloop, muziekfestivals, ...). Enkel infrastructures die voor een breed publiek toegankelijk zijn, komen in aanmerking.

De aanleg van buitenpistes, oefenterreinen en maneges moet landschappelijk geïntegreerd worden met speciale aandacht voor de streekeigen inrichting. Daarom komt de opmaak of uitvoering van paardenbedrijfsplannen ervoor ook in aanmerking voor steun. Paardenbedrijfsplannen zijn

plannen (ontwerpen) die naar analogie met landschapsbedrijfsplannen voorstellen formuleren voor de verhoging van de omgevingskwaliteit. Hierbij wordt gekeken naar de omgeving rondom de gebouwen en naar de ruimere omgeving. Steun kan gegeven worden voor de voorstellen voor deze landschappelijke ingrepen alsook voor de uitvoering ervan (hekken, omheiningen, beplantingen,...) De opmaak en realisatie van paardenbedrijfsplannen zijn een belangrijke randvoorwaarde voor de verhoging van de omgevingskwaliteit van maneges en andere paardeninfrastructuur. De paardeninfrastructuur is een belangrijk nieuw economisch gegeven op het platteland en de integratie in de omgeving verhoogt het maatschappelijke draagvlak ervan.

Het opzetten van vernieuwde structurele samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen (maneges, ...) en instellingen uit de sociale sector (instellingen met mentaal/meervoudige gehandicapten, ...) rond het therapeutisch effect van het werken met equidae (paardachtigen), paardrijden, inclusief promotie daarover.

Inzake het paardrijden voor personen met een handicap, heeft een aantal maneges reeds inspanningen gedaan om de toegankelijkheid voor personen met een beperking te verbeteren en aanpassingen aan te bieden die het paardrijden ook voor hen mogelijk maakt. Het is aangetoond dat bepaalde doelgroepen (personen met een handicap, ...) gebaat zijn bij diverse therapieën met paarden. Deze worden door het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen en instellingen uit de sociale sector toegankelijk gemaakt voor alle personen op het platteland uit deze doelgroep en aanvullend ook voor stadsbewoners.

Het is de bedoeling om een goede geografische spreiding van aangepaste maneges te voorzien die de mogelijkheid bieden tot paardrijden voor personen met een handicap en deze daarin te ondersteunen.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

- Projecten die rechtstreekse steun aan individuele personen verlenen, worden niet betoelaagd.
- De steun die kan gegeven worden, beperkt zich enkel tot activiteiten die geen handel omvatten. Projecten waarbij er dieren gekweekt worden of verhandeld worden, komen niet in aanmerking voor subsidie.
- Kosten voor het aanleggen van oefenterreinen en buitenpistes zijn subsidiabel. Voor maneges en voor acties inzake landschappelijke inpassing (opmaken en uitvoeren van paardenbedrijfsplannen) kunnen zowel de uitvoeringskosten (vb ook beplanting, ...) als de ontwerpkosten in combinatie met uitvoeringskosten betoelaagd worden.
- Er worden subsidies voorzien voor het ondersteunen van initiatieven die het therapeutisch effect van het werken met dieren stimuleren. Dit omvat ondermeer werken ter aanpassing van de infrastructuur en van materiaal alsook promotie. Enkel de extra kosten die voortvloeien uit het opzetten van de samenwerkingsverbanden en de promotie ervan zijn subsidiabel. Investeringskosten kunnen betoelaagd worden en in beperkte mate ook de werkingskosten, personeelskosten en communicatiekosten die nodig zijn om het samenwerkingsverband tot stand te brengen. De subsidiëring van kosten die geen investeringskosten zijn, is evenwel beperkt:
 - In tijd: Gedurende maximum 3 jaar, vanaf de start van het opzetten van de samenwerkingsverbanden; EN
 - In omvang: De niet-investeringskost kan in het eerste jaar maximaal 30 % van de totale subsidiabele projectkosten bedragen. In het 2de jaar is dit maximum 20% en in het 3de jaar maximum 10%.

De reguliere werking van een samenwerkingsverband dat reeds operationeel is, komt niet in aanmerking.“

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

2.6. STEUNHOEVEELHEID

Type indicator	Indicator	Doel 2010-2013
Output	Aantal gesteunde nieuwe acties	10
	Totale investeringsvolume (€)	1.410.000 euro

2.7. CONTACTPERSONEN

Contactpersonen

Antwerpen: Tinne Van Looy | Provinciaal Steunpunt Platteland | Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen | TEL 03 240 58 31 | EMAIL dlp@admin.provant.be

Limburg: Marijke Jordens | Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt | TEL 011 23 74 32 | EMAIL platteland@limburg.be

Oost-Vlaanderen: Santina Driesen (As 3) en Katrien De Merlier (As 4) | Provinciale Landbouwkamer Oost-Vlaanderen | Gouvernementstraat 1, 9000 Gent | TEL 09 267 86 73 | EMAIL santina.driesen@oost-vlaanderen.be, katrien.de.merlier@oost-vlaanderen.be

Vlaams-Brabant: Eva Roeykens | Coördinator Plattelandsbeleid, Dienst Europese Zaken | Provincieplein 1, 3010 Leuven | TEL 016 26 74 11 | EMAIL eva.roeykens@vlaamsbrabant.be

West-Vlaanderen: Kristof Verhoest | Plattelandsloket - stafmedewerker plattelandsbeleid, Dienst Gebiedsgerichte Werking, Provincie West-Vlaanderen | Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries | TEL 050/40 35 47 | EMAIL plattelandsloket@west-vlaanderen.be

3. STEUNMAATREGEL 2: DE VERHOGING VAN DE OMGEVINGSKWALITEIT VIA SENSIBILISERENDE EN INFORMATIEVE ACTIES

De steunmaatregel *De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties* heeft betrekking op artikel 52 c) van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Deze ondersteuning kadert, zoals hierboven beschreven, binnen de strategische doelstellingen 12, 13 en 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling en draagt de code 331-B.

3.1. SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Het Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling stelt dat onderstaande activiteiten in aanmerking komen voor de subsidie *De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties*.

“informatieve en sensibiliserende acties met het oog op landschappelijke inpassing en streekeigen inrichting.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

3.2. PROBLEEMSTELLING

In het Vlaams PDPO schetst men de situatie die aanleiding gaf tot het ontstaan van de steunmaatregel:

“Er is een toename van de paardenhouderij, veelal in de vorm van het houden van het hobbydier, maar in toenemende mate ook in professionele zin, inclusief alle daarvan afgeleide vormen van bedrijvigheid, zoals maneges, africhtstallen, gespecialiseerde dierenartsenpraktijken, dekstations, pensionbedrijven etc. In toenemende mate ontwikkelt de burger hobbymatige activiteiten in het landelijk gebied, waaruit soms een verloederd landschappelijk beeld voortkomt. Andere voorbeelden van minder gewaardeerde aspecten van de paardenhouderij zijn de dominante gebouwen, extra verkeer, ontbreken van landschapsinpassing van hekken/omheiningen; lawaai, stank en lichthinder; conflicten met andere recreatievormen. Dit in tegenstelling met het feit dat de burger met zijn hobby net de kwaliteit van het landschap opzoekt en de paardenhouderij, grondgebonden, heel wat kansen biedt voor een kwaliteitsvolle landschappelijke ontwikkeling. Om deze problemen gestructureerd aan te pakken is het belangrijk dat deze paardenhouderijen landschappelijk goed worden ingepast.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

3.3. DOELSTELLING EN KWANTIFICERING

“Het is belangrijk om het landschapsherstel te herwaarderen in het belang van de bewoners zodat ze zich opnieuw kunnen herkennen in hun woon- en leefomgeving.

De paardenhouderij kan en moet een volwaardige plaats krijgen in het Vlaamse landschap en dit in harmonie met de andere actoren.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

3.4. BEGUNSTIGDEN

Voor deze steunmaatregel kunnen onderstaande actoren in aanmerkingen komen:

- Lokale besturen
- Publiekrechtelijke rechtspersonen
- Middenveldorganisaties
- Vzw's (verenigingen zonder winst)

3.5. PRAKTISCHE UITWERKING

Zoals hiervoor beschreven, verleende het PDPO aan de provincies de verantwoordelijkheid om doelstellingen 13 en 14 van de Vlaamse Strategie voor Plattelandsontwikkeling te realiseren. Dit moet gebeuren aan de hand van concrete projecten. Iedere Vlaamse provincie gaat na wat de noden zijn op het eigen grondgebied en lanceert via een *call for tender* een oproep die kadert binnen de door hen gekozen prioriteiten. Daarom moeten projecten die beroep willen doen op deze steunmaatregel ingediend worden bij de provincie. Dit kan niet op elk moment gebeuren. Enkel als een provincie een concrete oproep lanceert kan de steun worden aangevraagd.

Het Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling beschrijft de procedure voor het verkrijgen van steun als volgt:

“Informatieve en sensibiliserende acties met het oog op landschappelijke inpassing en streekeigen inrichting.

Hieronder kunnen volgende zaken gesubsidieerd worden:

- *Het opmaken van informatiefolders over o.a. het plaatsen van schuilstallen in het buitengebied, landschappelijk inpassing van het gebouw en erf, zorg voor paard en landschap enz ..*
- *Het organiseren van informatieavonden over de zorg voor paard en het landschap, enz...*

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

- Zowel de ontwikkelings- – als de publicatiekosten voor het opmaken van brochures, folders komen in aanmerking.
- Voor het organiseren van informatieavonden over de zorg voor paard en het landschap kan de omkadering ook gesubsidieerd worden.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

3.6. STEUNHOEVEELHEID

Type indicator	Indicator	Doel 2010-2013
Output	Aantal gesteunde nieuwe acties	30
	Totale investeringsvolume (€)	90.000 euro

3.7. CONTACTPERSONEN

Contactpersonen

Antwerpen: Tinne Van Looy | Provinciaal Steunpunt Platteland | Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen | TEL 03 240 58 31 | EMAIL dlp@admin.provant.be

Limburg: Marijke Jordens | Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt | TEL 011 23 74 32 | EMAIL platteland@limburg.be

Oost-Vlaanderen: Santina Driesen (As 3) en Katrien De Merlier (As 4) | Provinciale Landbouwkamer Oost-Vlaanderen | Gouvernementstraat 1, 9000 Gent | TEL 09 267 86 73 | EMAIL santina.driesen@oost-vlaanderen.be, katrien.de.merlier@oost-vlaanderen.be

Vlaams-Brabant: Eva Roeykens | Coördinator Plattelandsbeleid, Dienst Europese Zaken | Provincieplein 1, 3010 Leuven | TEL 016 26 74 11 | EMAIL eva.roeykens@vlaamsbrabant.be

West-Vlaanderen: Kristof Verhoest | Plattelandsloket - stafmedewerker plattelandsbeleid,
Dienst Gebiedsgerichte Werking, Provincie West-Vlaanderen | Koning Leopold III-laan 41,
8200 Sint-Andries | TEL 050/40 35 47 | EMAIL plattelandsloket@west-vlaanderen.be

TEKST: Katrien Van Miert – vzw Vlaams Paardenloket

Duboislaan 2; 1560 Hoeilaart | 02/658 09 50 | katrienvanmiert@vlaamspaardenloket.be | www.vlaamspaardenloket.be

Overname van deze informatie is mogelijk en zelfs gratis mits *voorafgaandelijke toelating* van het loket en vermelding van de bron (vzw Vlaams Paardenloket). Dit recht op overname slaat niet op de foto's, waarvoor in ieder geval het auteursrecht van de fotografen gerespecteerd moet worden.